RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

2019

Riksförbundet Svensk Trädgårds verksamhetsplan för år 2019 formulerade verksamhetens mål och utgjorde en ram för vårt arbete under året som gått.

Jag har under året träffat många fantastiska eldsjälar som sprider inspiration och glädje i sin förening och även vidare i sitt lokalsamhälle. Människor som inte tar så mycket för givet, värdesätter det föreningen kan ge medlemmarna, ser det positiva och ser möjligheter. På årets regionmöten har jag lyssnat på, och imponerats av alla dessa aktiviteter som pågår runt hela Sverige.

Det som flest föreningar upplever bekymmersamt är att det är svårt att rekrytera ledamöter till styrelserna. Detta är ett problem inte bara i trädgårdsföreningar utan vi ser en liknade trend i andra ideella organisationer. Där kan vi lära av de föreningar som får successionen att fungera och vi pratar även om andra sätt att stärka en förening eller få den att kunna finnas kvar.

Året som gått har varit ett år där man på allvar har börjat prata om det hållbara samhället. Klimatfrågan är högaktuellt i så väl media som på politisk nivå. Hos oss trädgårdsägare har Invasiva främmande arter länge varit något vi brottats med. Den nationella listan över vilka arter och därigenom också växter som ska förbjudas i Sverige är ännu inte klar från svenska myndigheter, men det är en fråga som engagerar mer än tidigare och det är en större medvetandehet om att dessa objudna gäster såväl växter som djur utgör ett hot för den biologiska mångfalden.

Med klimatförändringarna ändras också förutsättningarna för många arter och vi ser en spridning av oönskade arter på ställen där de inte tidigare funnits. När en växt väl har etablerat sig i naturen har den som oftast redan varit inom en trädgård. Hortikulturen har stått för den största andelen invasiva främmande arter och har varit en del av problemet, nu vill vi vara en del av lösningen.

Som medlemmar i Riksförbundet Svensk Trädgård är vi med och påverkar. Det arbete som vi gör genom FritidsOdlingens Riksorganisation, FOR, har betydelse för oss alla. Det nätverk som medlemmarna i föreningarna utgör, och den kunskap som finns hos oss gör oss till en resurs och en röst att räkna med. Som remissinstans och påverkanskraft kontaktar vi myndigheter och beslutsfattare för att dela våra synpunkter. Vi är alla fritidsodlare, vi som håller på med trädgård i någon form utanför vårt arbete. Det är den största utomhusaktiviteten i Sverige efter promenader. Vi är mer än 5 miljoner som håller på med trädgård minst en gång om året.

Kansliet har kommit i mål med att föreningarna nu kan använda sig av egna inloggningar för att administrera och kommunicera med sina medlemmar genom det nya medlemsregistret. En halvtid på medlemsservice är sedan i höstas anställt enbart för att jobba med att kvalitetssäkra systemet och ha kontakt med medlemsansvariga i föreningarna.
Nytt för hösten var också att inbetalningskort och medlemskort skickades ut med Hemträdgården i november. Med förra årets dubbla portohöjningar och även det kommande årets portohöjningar så är många föreningar glada för att slippa kostnaden för detta utskick.

Vi är stolta över att vår medlemstidning Hemträdgården trycks i Sverige på Svanen märkt papper och är märkt klimat-ekonomisk posttidning. Tidningen håller mycket hög kvalité och bjuder på objektiv kunskap från kunniga skribenter. Innehållet har en bredd från det lättsamma till riktig djup kunskap. Tidningen kan nu även läsas digitalt av medlemmar som loggar in på hemsidan.

Under året fick vi möjlighet att ta över hemsidan trädgårdsriket.se som bland annat har varit databasen för Tusen Trädgårdar. Detta samtidigt som vår egen sida tradgardskartan.se, där bland annat alla föreningar visas, avvecklades. Vi har nu en ny och spännande plattform att inte bara visa öppna trädgårdar men främst kunna visa alla RSTs föreningar och deras aktiviteter.

Stort tack för ännu ett spännande trädgårdsår!

Er förbundsdirektör

Inger Ekrem

RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD

Organisation

Våra FÖRTROENDEVALDA 2019 Riksförbundet Svensk Trädgårds styrelse

LENNART FROBY
Ordförande

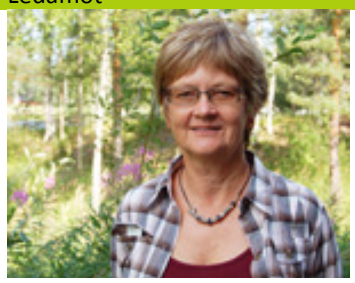
Åkersberga
Omvald 2019 för två år

TOMAS LAGERSTRÖM
1 vice ORDFÖRANDE

Uppsala
Omvald 2018 för två år
Forsknings och utvecklingsfrågor

INGRID ÅKESSON
Ledamot

Eslöv
Omvald 2018 för två år
FOR och politiska frågor

THERESE FORSBERG
Ledamot

Umeå
Omvald 2019 för två år
Ekonomi och Zonkartan

ANETTE THOMASSON
Ledamot

Lomma
Nyvald 2018 för två år
Ekonomi och placeringar

CATHARINA K. LEXÉN
Ledamot

Göteborg
Omval 2019 för två år
It och teknikfrågor

HELENA WIKTORSSON
Ledamot

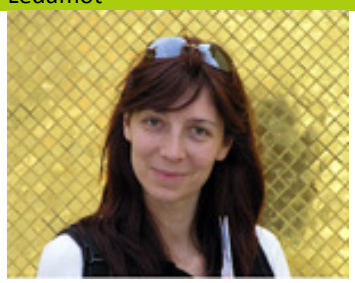
Krokom
Nyval 2018 för ett år, fyllnadsval
Föreningar och medlemmar

ANDREAS ANDERSSON
Ledamot

Tollarp
Nyvald 2019 för två år
Barn och skolträdgårdar

KARINA BROZINIC
Ledamot

Malmö
Omvald 2018 för två år
Digital utveckling

Styrelsemöten

Styrelsen har haft sex protokollförda möten: den 25 februari, den 6 april, konstituerande möte efter fullmäktige den 7 april, 15 juni samt den 16 augusti och 16 november. Utöver detta hade styrelsen en workshop tillsammans med kansliets personal den 15 november. Styrelsen var även representerad på regionmötena i Lövånger, Therese Forsberg samt Sjöbo och Alvesta, Anette Thomasson. På FORs vinterkonferens medverkade Ingrid Åkesson. Styrelsemedlemmar medverkar på de mässor som förbundet är engagerad i och har utöver ordinarie styrelsemöten även medverkat på möten och arbetsgrupper inom ledamöternas specifika ämnesområden. Tidigare styrelseledamot Inger Palmstierna har representerad Riksförbundet i Elitplantstationens styrelse.

Organisation

Valberedning
Mariana Mattsson, Lappmarkens Trädgårdssällskap, (Sammankallande. Avgick november 2019), Gunilla Berglund, Södra Dalarnas Trädgårdsförening, Staffan Håkansson, Bräkne-Bräkne Hoby trädgårdsförening.

Revisorer 2019
Ordinarie: Malin Lanneborn, auktoriserad revisor, revisionsbyrån RSM Stockholm AB.
Av förbundet vald revisor: Tuula Ranebäck, Huddinge-Botkyrka Trädgårdssällskap. Suppleant: Ann-Sofie Freyhult, Västerås Trädgårdssällskap.

Firmatecknare
Firmatecknare har under året varit ordförande Lennart Froby och förbundsdirektör Inger Ekrem.

Fullmäktige
Årets fullmäktigemöte hölls i Kista den 6-7 april och samlade över 30 delegater och observatörer från hela landet. Mötet inleddes med en gemensam lunch på Scandic hotell Alvik.
Efter kaffet hälsade Förbundsdirektör Inger Ekrem och styrelseordförande Lennart Froby alla deltagare hjärtligt välkomna.

Det gavs information om det nya medlemsregistret och nya riktlinjer för föreningsbidraget som följdes av gruppdiskussioner och en kort information om det kommande sommarmötet. Efter fikapaus var det rådgivning live, med styrelseledamöterna Ingrid Åkesson och Tomas Lagerström som svarade på delegaternas frågor. Tomas Lagerström avslutade med ett informativt föredrag om Invasiva främmande växter innan man samlades till en gemensam middag.

Ordinarie fullmäktigemöte hölls den 7 april med delegater, observatörer, valberedning, revisorer, styrelse samt förbundsdirektören. Totalt 40 deltagare varav 32 med rösträtt.
Ordförande var Ann-Sofie Freyhult från Västerås Trädgårdssällskap, sekreterare var Marianne Åhlén. Under mötet togs beslut om verksamhetsberättelse och årsbokslut för 2018 samt verksamhetsplan och budget för 2019.

Fullmäktigemötet beslöt att, på styrelsens rekommendation behålla medlemsavgiften för 2021 oförändrat gentemot 2020 samt att familjemedlemsavgiften 2021 blir 20:-
Protokoll från fullmäktige med röstlängd, samt verksamhetsberättelse och plan finns på hemsidan under medlems- och föreningsinloggningen.

Val
Nyval till styrelsen Andreas Andersson, Tollarp på två år. Övriga valbara ledamöter valdes om på två år. Avgående styrelseledamot Inger Palmstierna kunde inte närvara. Som ordinarie internrevisor valdes Tuula Ranebäck från Huddinge-Botkyrka Trädgårdssällskap på ett år och Ann-Sofi Freyhult valdes om som suppleant på ett år.

Stadgeändring
Stadgeändringsförslaget från 2018, som gäller tillägg i § 25, antogs för andra gång enhetlig och är från och med mötet Förbundets gällande stadgar.

Kansliet

Lise-Lotte Björkman Christina Säll Marianne Åhlén Henrik Bodin Inger Ekrem Kristina Boström Sanna Friberg Anna-Karin Fallheden

Personal
2019 har förbundet haft tre heltidstjänster, en 80 % samt, en 60%, en 30% samt två visstidsanställningar på 50%.
En var anställd 1 oktober till 31 december och en är anställd från 1 oktober och ut 2020.

Följande personer har varit anställda 2019: Heltider, Inger Ekrem, förbundsdirektör, Sanna Friberg, organisationssekreterare till och med september, då hon blev mammaledig, Anna-Karin Fallheden, kommunikatör. Christina Säll, Hemträdgårdens redaktör 80%, Henrik Bodin, trädgårdskonsulent 30%, Kristina Boström 75% till och med september, Lise-Lotte Björkman, trädgårdskonsulent 60% , Florence Tullberg-Linder medlemsregistret och föreningskontakt 50% från och med 1 oktober, Erika Blomqvist visstidsanställt 50% från och med 1 oktober till 31 december. Även Marianne Åhlén har varit återanställd på timmar under den högsta arbetsbelastningen. Kristina Boström arbetade 75% till och med september. Utöver detta har det funnits två projektanställningar som helt har finansierats av FOR. Bibbi Bonorden 60% och Henrik Bodin ytterligare 20 %.

Karin Åhlén

Florence Tullberg Linder

Vikarie.
Ett 100% vikarie utlystes för att bemanna medlemsservice, där vi har en mammaledighet. Valet föll på Karin Åhlen som anställdes den 1 november

Kansli- och redaktionsmöten
Kansliet har haft regelbundna kanslimöten under året, höstkonferens med styrelsen, redaktionsmöte samt möten kring Tusen Trädgårdar, Äpplets dag, mässor, barnprojekt och hemsida.

Hela eller delar av personalen medverkar på mässor, och arrangemang knutna till förbundet, så som Nordiska Trädgårdar och regionmötena med mera.

Bokföring och ekonomifunktion
Bokföringsbyrån Hägern har ansvarat för löpande bokföring, förberett alla utbetalningar av löner, bidrag och betalning av fakturor kontering av dessa samt administration av löner och bokslut. Inger Ekrem och Sanna Friberg har ansvarat delvis för fakturering, filöverföring samt bokföring av inkommande betalningar. Förbundsdirektör Inger Ekrem har även det övergripande ansvaret, hanterar utbetalningar, bevakar verksamheten gentemot budget samt rapporterar till styrelsen.

Arbetsmiljöarbetet
Riksförbundet Svensk Trädgård vill vara en bra arbetsgivare och det systematiska arbetsmiljöarbetet är viktigt så att vi kan bedriva en framgångsrik verksamhet.
På grund av sjukdom, mammaledighet och uppsägningar har arbetsbelastningen för personalen varit mycket hög under hösten 2019. Förbundet arbetar aktivt med att skapa lösningar som ger en hållbar arbetsplats.

Medlemmar och föreningar

Medlemsavgifter
Riksförbundet Svensk Trädgårds medlemsavgifter.

	2018	2019	2020	2021
Föreningsmedlemmar	230	250	250	250
Enskilt anslutna medl.	295	315	315	315
Hushållningssällskap	695	715	715	715
Studenter	230	250	250	250

Föreningsmedlemmar
Antalet medlemmar anslutna genom en trädgårdsförening uppgick den 31 december 2019 till 29 965. Totalt fanns 149 föreningar och 2 läns- eller regionförbund. Efter fullmäktigebeslut räknas alla registrerade familjemedlemmar som fullvärdiga medlemmar av förbundet. Av förbundets medlemmar var 3781 registrerade som familjemedlemmar boende på samma adress. Vidare har vi 3 hushållningssällskap anslutna. Vi har också 77 prenumeranter på tidningen, framförallt bibliotek och liknande institutioner.

Enskilda medlemmar
Antalet enskilt anslutna medlemmar var 2091 varav 8 familjemedlemmar en ökning från 2069.

Totalt antal medlemmar i förbundet
32 053 registrerade medlemmar i föreningar och enskild anslutna.

Varje år tappar förbundet ca 11-12% av våra gamla medlemmar som sedan ersätts med nya eller återanmälda medlemmar. Årets totala förändring av medlemsantalet blev en minskning på 2 % på föreningsansluta medlemmar.

Medlemsvärvning
924 medlemmar har anmält sig via hemsidan mot förra årets 861. I övrigt har det värvats medlemmar på små och stora mässor över hela landet. Den största andelen medlemmar värvas genom föreningarna. Totalt anmäldes 408 halvårsmedlemmar mot förra årets 558.
69 medlemskap gavs bort som julgåvor.
De extra prenumerationer på Hemträdgården, som ges till föreningarna och som de i sin tur fördelar på vårdcentraler, frisörer, tandläkarmottagningar o dyl skapar ett

intresse och värvar nya medlemmar. Att använda tidningen är förutom föreningarnas egna aktiviteter det bästa sätt att intressera nya medlemmar

Föreningar
En ny förening bildades under 2019, vi välkomnar Från frö till planta Älvkarleby.
Nybro Trädgårdsförening upphörde med sin verksamhet och Byskebygdens trädgårdsförening valde att lämna förbundet.

E-bok till föreningar
Alla föreningar har sedan 2017 fått möjlighet att hämta hem e-boken *Ideella föreningar – skatt, ekonomi, juridik. Under 2019 utnyttjande ytterligare* 2 föreningar erbjudandet. Totalt har 68 föreningar hämtat hem boken.

Aktivitetsbidrag, nya riktlinjer 2019
Föreningar inom Riksförbundet Svensk Trädgård kan varje år söka bidrag till kurs och informationsverksamhet inom miljövänlig trädgårdsodling. Medlen erhålls, genom FOR, från anslag via Jordbruksverket.

Anslaget var 2019 på 170 000:- , och har betalats ut till de föreningar som ansökt om och beviljats bidrag. Nytt för året var att styrelsen har ändrat riktlinjerna för att ansöka om bidrag och på så sätt möjliggöra för föreningar att även kan söka ett större bidrag som avser projekt som löper över flera år. Föreningar kan söka bidrag för:

Utveckling:
För att utveckla föreningens verksamhet för att t.ex. nå nya målgrupper och/eller arbeta med de prioriterade målområdena (se nedan). Insatsen ska vara väl avgränsad och tydligt fokusera på utveckling.

Särskilda aktiviteter:
Styrelsen ser särskilt positivt på att föreningar söker för att kunna genomföra särskilda aktiviteter, t.ex. insatser inom de prioriterade målområdena (se nedan). Vi önskar att dessa aktiviteter ska vara väl avgränsade och inte bestå av ordinarie föreningsarbete, kontinuerlig eller befintlig verksamhet utan istället fokusera på nya

idéer eller att bidraget ses som ett uppstartsbidrag. Styrelsen kommer att prioritera målområdena barn- och ungdomar, integrationsprojekt samt nyskapande /utvecklande projekt, och kommer även prioritera föreningar som inte tidigare sökt. Maxbeloppet som kunde sökas per förening och år för arrangemang var 4 000 kr och för Bidrag till projekt på upp till 20 000 kr (år 1) och 10 000 kr (år 2). Läs mer om nya riktlinjerna på hemsidan.

För mindre arrangemang har bidrag har betalats ut till följande föreningar 2019: Kungälvs Trädgårdsförening, Vännäsbygdens Trädgårdssällskap, Olofströms Trädgårdsförening, Vårgårda Trädgårdsförening, Örebro Norra Trädgårdsförening, Västerås Trädgårdssällskap, Runtuna Trädgårdsförening, Hägersten Skärholmens Trädgårdssällskap, Svängsta Trädgårdsförening, Alingsås Trädgårdsförening, Trädgårdssällskapet Kungsängsliljan, Jämjö Trädgårdsförening, Adolfsbergs Trädgårds-förening, Arnäs Trädgårdsförening, Gislaveds Trädgårdsförening, Hallands Trädgårdsförening, Kungsbacka Trädgårdsvänner, Lidingö Trädgårds-sällskap, Ljungby Trädgårdsförening, Lunds Trädgårdssällskap, Sjöbo Trädgårdsförening, Skellefteå Trädgårdssällskap, Sollentuna Trädgårdsgille, Stranda Trädgårdssällskap, Södra Ölands Trädgårdsvänner, Sölvesborgs Trädgårds-förening, Täby Vallentuna Trädgårdsförening, Urshults Trädgårdsförening och Västerorts Trädgårdssällskap

För Barnprojekt har bidrag betalats ut till Vindelns trädgårdssällskap.

Försäkringsskydd
Våra trädgårdsföreningar har genom Svensk Trädgård ett försäkrings-skydd hos Länsförsäkringar och Trygg Hansa. Försäkringen innehåller i grova drag fyra delar.

Ansvarsförsäkring:
Gäller vid skadeståndskrav för sak- och personskada som uppkommer genom den försäkrade verksamheten (föreningen) eller genom skadebringande egenskaper i levererade produkter från föreningen.

Förmögenhetsbrottsförsäkring:
Gäller för skada som föreningar orsakat genom förskingring, undandräkt eller grov förskingring, trolöshet mot huvudman. Bedrägeri, bedrägligt beteende eller grovt bedrägeri, stöld, snatteri eller grov stöld.

Rättsskydd:
Gäller för juridisk hjälp vid avtalstvister och liknande.

Olycksfallsförsäkring:
Gäller för våra medlemmar som på resa, till och från, eller under föreningsaktiviteter, har pådragit sig så stor skada så att det klassas som medicinsk invaliditet. Ersättningen beräknas utifrån 200 000 för invaliditet upp till 50% och beräknas utifrån det dubbla beloppet vid invaliditetsgrad om minst 50%

I övrigt är föreningen vid inbrott i hemmet, skyddad mot stöld av föreningens handkassa upp till 7000:- , då detta oftast inte täcks av en kassörs eller annans hemförsäkring.
Läs mer om försäkringen på vår hemsida, eller kontakta kansliet.

Vad har vi gjort?

Övergripande verksamhet
Den övergripande verksamhet som finns upptagen i våra stadgar täcker tre områden:

Kunskapsspridning och kulturbärare
Förbundet vill väcka intresse för samt bevara odlingskunskaperna över generationerna. Förbundet ska ge stöd och sprida kunskap via rådgivning och utgivning av tidskrifter och andra medier. Vi skall öka kännedomen om organisationen och dess verksamhet internt och i omvärlden

Främjande
Förbundets ändamål är att främja den fritidsmässiga trädgårdsodlingen, verka för en allmän förbättring av trädgårdskulturen, boendemiljön, samt främjande av ekologisk odling.
Förbundet ska även främja samarbetet med alla organisationer och föreningar som verkar för fritidsodlingens utveckling.
Vi skall vårda och värva medlemmar för att med ökade medlemstal stärka organisationens inflytande, samt verka för att stödja och utveckla föreningarna.
Vi skall ytterligare förbättra vår kunskaps-förmedling, vår kommunikation och service.

Påverkan
Utifrån aktuell kunskap och interna utredningar ska Förbundet rikta initiativ till myndigheter, företag och andra organisationer, för att vidareutveckla och förbättra fritidsodlingens villkor i landet.
Att synas och nå ut till fler presumtiva medlemmar är ett led i arbetet för att hjälpa och stödja föreningarna inom förbundet. Förbundet framhåller även trädgårdens betydelse för hela samhällets utveckling och dess värde för våra medlemmar och andra genom rekreation, boende, rehabilitering och fritidsaktiviteter. Vi tar initiativ för att påverka myndigheter, företag och andra organisationer, för att höja de privata trädgårdarnas status i samhället och lyfta kunskap om den privata trädgårdens betydelse.

Detta har varit utgångspunkten för årets verksamhet.

Medlemsservice
Från hösten 2019 har vi delat upp arbetet på medlemsservice. En del har arbetat med att analysera arbetet med medlemsregistret för att effektivisera och hitta besparingar genom att implementera förbättringar i arcMember och se över arbetssätt och rutiner för att rationalisera arbetet för såväl kansliet som föreningar och medlemmar. Detta genom att bland annat ta fram ett digitalt utbildningsmaterial, möjliggöra utbildningar via webben. Den andra delen har fokuserat på det löpande arbetet som tidigare med:

- Skött ca 5000 ny- och återregistreringar av medlemmar med tillhörande fakturering, utskick av välkomstbrev, medlemskort och gåvopaket.
- Skött dagliga postrutiner, kontroll av fakturor, arkivering av dokument och sammanställning av TS-statistik.
- Skött betalning och bokföring av medlemsavgifter och tagit fram underlag för utbetalningar till föreningarna.
- Hanterat inbetalningar av medlemsavgifter i medlemsregistret
- Hållit kontinuerlig kontakt med föreningar och medlemmar via telefon och e-post (ca 15 000 per år).
- Skött utskick och fakturering av beställningar i form av särtryck, äppelaffischen och andra produkter.
- Skött utskick av värvningsmaterial som tidningar, broschyrer och faktablad till föreningarna.
- Skött framtagning och utskick av Com.Posten, utbetalningsunderlag och listor över nya och avslutade medlemskap till föreningarna.
- Gjort utskick av medlemslistor och etiketter till föreningarna.
- Tagit fram, iordningställt och korrekturläst underlag från föreningarna för årsaviseringen samt skött all kontakt med tryckeriet.
- Tagit fram adressfilerna för Hemträdgården och skickat till tryckeri, 6 nummer per år.
- Medverkat i det allmänna genomförandet av Trädgårdsmässan Nordiska Trädgårdar, planering av medlemsservice del i montern, samt skickat materiell till övriga mässor i Sverige där våra föreningar medverkar.

Nya medlemsregistret
2018 gick vi över till det nya medlemsregistret arcMember. Under 2019 har ett fortsatt arbete pågått i samarbete med Westarc som ligger bakom arcMember för att förbereda för att föreningarna ska logga in och kunna hantera och ta ut information om sin verksamhet och de egna medlemmarna.

Under slutet av 2019 öppnades registret upp för de föreningar som anmält sitt intresse och fullfört utbildningen. Styrelseledamot Catharina Lexen höll i den första workshopen. Hösten 2019 övertogs ansvaret av projektanställda Florence Tullberg Linder som har skapat och skickat ut ett antal utbildningsfilmer som anmälda föreningsansvariga har haft som underlag.

Medlemsservice har under året varit drabbad av sjukdom, mammaledighet och nyanställning. Från och med nyanställningarna hösten 2019 har tjänsterna på medlemsservice delats upp i en heltid som bara arbetar med det löpande arbetet med medlemsservice, och en halvtid som bara arbetar mot att utbilda föreningar i registret och att arbeta med utveckling av systemet.

Årsaviseringen för 2020 var en utmaning då det för första gången inte bara skulle innehålla inbetalningskort för det egna medlemskapet utan dessutom skulle inneha familje- och dubbla medlemskap samt medlemskort för samtliga. Att allt detta skulle bifogas tidning nr 6 som skickades ut i november 2019 var en stor logistisk utmaning, som genererade ett stort merarbete innan alla dokument kunde skickas till tryckeriet.

Förbundsdirektören
Leder den dagliga verksamheten på kansliet och verkställer styrelsens beslut. Har tagit fram underlag och förslag till styrelsen beträffande årsredogörelse för verksamhet, förvaltning och budget. Sitter med i FritidsOdlingens Riksorganisations styrelse som vice ordförande och har deltagit vid samtliga styrelsemöten och olika aktiviteter inom FORs regi. Hon ingår också i mässgruppen för Nordiska Trädgårdar där FOR är samarbetspart och har deltagit i möten inför Tusen Trädgårdar, barnverksamhet och övriga möten med våra befintliga och intresserade samarbetsorganisationer. Hon har även under året medverkat på samtliga regionmöten. Under hösten har en del av arbetet också lagts på att hjälpa medlemsservice vid underbemanning och med att rekrytera, utbilda och introducera nyanställda, samt hantera inbetalningar och föra dialog med Westarc inför årsaviseringen 2020.

Trädgårdsrådgivning
Under 2019 har rådgivningen bemannats av Lise-Lotte Björkman på 60 procent och Henrik Bodin på 30 procent som också hanterar kursen Grönt Kort för fruktträdsbeskärning. Henrik har dessutom arbetat på projektmedel från FritidsOdlingens Riksorganisation på 20% med att uppdatera FORs frågor och svar.
Trädgårdsrådgivning ger råd till medlemmar och allmänhet via telefon och mejl samt med artiklar och Rådgivarna svarar i Hemträdgården.
Ett annat stående inslag är Trädgårdsaktuellt. På trädgårdsmässan Nordiska Trädgårdar och i andra sammanhang där våra rådgivare representerar Riksförbundet Svensk Trädgård eller FOR, ges rådgivning.
Under 2019 har utvecklingsarbetet kring rådgivningen fortsatt i samarbete med FOR där målet är att bygga upp en digital kunskapsdatabas.

Trädgårdsrådgivningen ingår i Hemträdgårdens idéråd och medverkar i planering av förbundets övriga verksamheter samt i förekommande kansliarbeten. Även medverkan på sommarmötet och resor ingår. Rådgivningen har kontakt med media och svarar på frågor från andra aktörer kring våra pågående projekt och andra aktuella frågor som berör förbundet eller vår paraplyorganisation FOR.

Rådgivningen ansvarar för produktion och eventuell revision av Riksförbundets faktablad. Lise-Lotte Björkman ansvarar för Trädgårdsspanarna i form av planering, kontakt med spanarna, rapportering, utvärdering och planering av kommande spaningar.

Lise-Lotte Björkman ansvarar för frågor som rör sniglar och speciellt den spanska skogssnigeln. Förbundets Snigelenkät, där allmänheten kan bidra med sina erfarenheter av den spanska skogssnigeln, är tillgänglig via vår hemsida.

Trädgårdsspanarna 2019

Trädgårdsspanarna är medlemmar som utför enkla försök i sina egna trädgårdar på uppdrag av oss. Dessa försök bidrar med kunskap och ger värdefull konsumentupplysning i ämnet trädgård. År 2019 handlade spaningen om att jämföra kökskompostering utan och med tillförda mikrober. 18 respektive 29 spaningar utfördes i sin helhet. Läs hela rapporten på www.tradgard.org under kunskap/trädgårdsspanarna där rapporter från alla spaningar finns samlade

Grönt Kort för fruktträdsbeskärare

Henrik Bodin har fungerat som kurssamordnare för kursen Grönt Kort för fruktträdsbeskärare en kurs med 17 elever i 8 kursdagar. Huvudlärare var Henrik Morin och hjälplärare Ann-Cathrin Thor. Henrik Bodin har även ansvarat för fortbildningskurser för redan examinerade Grönt Kortare, en pomologikurs och en roskurs.

Rådgivarnas besök hos föreningar 2019

Rådgivningen planerar och genomför besök hos föreningar och följande har fått besök av Lise-Lotte Björkman (LLB) eller Henrik Bodin (HB) under året.

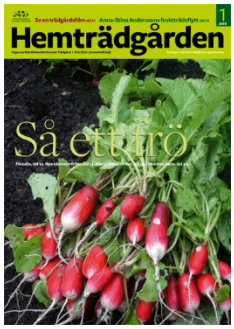
20 februari Tranås trädgårdsförening,. Förökning av växter (HB)
13 mars Arboga trädgårdsförening. Förökning av växter (HB)
4 april Ulricehamns trädgårdsförening. Ät din trädgård (LLB)
23 April Täby Vallentuna trädgårdsförening. Vattenhushållning (HB)
24 april Sollentuna trädgårdsgille. Vattenhushållning (HB)
7 maj Tyresö trädgårdsförening. Förökning av fleråriga växter (HB)
10 sep Gislaveds trädgårdsförening. Trädgårdsdrömmar – en resa i stort som smått (LLB)
26 sep Edabygdens trädgårdsförening. Potatisprovning (LLB)

16 okt Alingsås trädgårdsförening. I huvudet på en trädgårdsrådgivare (LLB)
17 okt Kungsbacka trädgårdsvänner. I huvudet på en trädgårdsrådgivare (LLB)
26 okt Knivstabygdens trädgårdssällskap – 15 år. Potatisprovning (LLB)

Hemträdgården

Tidningen utkom år 2019 med 6 nummer om 68 sidor vardera.

Swartling & Bergström Media AB har under året haft ansvaret för annons-försäljningen. Annonsinkomsterna i tidningen har ökat men vi har haft färre bilagor mot föregående år. Totalt sätt en minskning från ca 530 000 till 483 000, där differensen består i en bilaga mindre 2019. Annonsintäkterna är relativt stabila även om många väljer bort att annonsera i tryckta medier och i stället väljer att annonsera på nätet. Hemträdgården behåller sin status som en attraktiv tidning att annonsera i.

Chefredaktör och ansvarig utgivare är Christina Säll. I tidningens idéråd ingår Lise-Lotte Björkman och Henrik Bodin. Idérådet har även bistått av Inger Ekrem. Riksförbundet Svensk Trädgårds tidningsrepresentant under året från styrelsen har varit Inger Palmstierna, som även deltagit i tidningens idéråd fram till fullmäktige 2019. Formgivning Lasse Mellquist, Lasse Mellquist Layout HB.

Tidningen trycktes hos Ljungbergs Tryckeri i Klippan, som producerar miljöanpassade trycksaker och Hemträdgården är miljömärkt med Svanen.

Tidningen är även märkt Klimatekonomisk Posttidning de gånger som vi har full kontroll över produktionen. Upplagan kontrolleras av TS-statistik.

Hemträdgården inledde säsongen med att introducera en ny serie i tidningen, Odla med barn, som ett led i att sprida kunskap om det som Riksförbundet Svensk Trädgård satt upp som mål, att öka trädgårdsodlandet bland barn. Under året har i serien följande moment publicerats i artikelform: med odling som läxa, varmbänkar för snabb skörd under vårterminen, odla snabbt (skott och bladgrönt), odla digitalt trädgårdskunnande, odla hydroponiskt och odla akvaponiskt.

Tyngdpunkten i Hemträdgården ligger i att publicera djupgående, lättlästa och inspirerande artiklar om odling av olika växtslag som passar i trädgården. Nämnas kan rutan 'Elin', blommande lökväxter, flytta fruktträd, gentianor, genomgång av kornellerna, rosor, pioner, snödroppar – arter och sorter, hur man kan förädla egna pelargoner, luktärter, odling av miskantus i olika former, röllika som fjärilsmagnet, äpple- och päronutställningar och mycket annat.

Andra artiklar handlade om att sätta belysning i vinterträdgården och om att bygga sitt bostadshus inuti växthuset.

Intressanta resmål med trädgårdar och trädgårdskultur i centrum, där Hemträdgården valt att lyfta fram mer okända besöksmål finns med i tidningen över året, exempel på besöksmål: San Pellegrino, Tycho Brahes renässansträdgård, arbetarbostadens trädgård i Höganäs, historiska trädgårdar vid Sala silvergruva, botaniska trädgården på Gran Canaria, Växtrum i Lerum, trädgårdsutställning på Solliden

Riktigt djup växtkunskap kan läsas i serien om växtbiologi som började publiceras under året och som kommer att fortsätta under kommande år. Det är en återpublicering av en tidigare artikelserie i Hemträdgården, uppdaterad och i ny form.

Under året startade också en serie om hur man som trädgårdsodlare kan öka den biologiska mångfalden i trädgården.

I trädgårdsspaningen detta år fick läsarna testa något som är mycket omtalat för tillfället, nämligen att kompostera med bokashi, och jämföra bokashi med och utan tillförda mikrober.

Annat aktuellt i tiden är artiklar om invasiva växter i form av parkslide och jätteslide, gudaträd, samt en artikel om den fruktade fruktflugan, Drosophila suzukii.

Trädgårdaktuellt under året har som sig bör tagit upp sådant som är aktuellt för tiden när tidningen kommer ut; bekämpa spanska skogssnigeln, ta tillvara regnvattnet, plantera på hösten, förvara rotfrukter, vinterförberedelser i trädgården.

Serien om spännande fleråriga grönsaker har löpt även under detta år. Det gäller även det naturliga apoteket och växter för torra lägen.

Årets nya fröer presenterades och även årets nya utplanteringsväxter. Flera reportage om att odla grönsaker fanns med som broccoli, gräslök, tomatplantor.

Naturligtvis har även det medlemsnära presenterats utförligt i tidningen, i form av sommarmötet, stockholmsmässan, estlandsresan, och mycket mer.

I varje nummer finns också det vällästa uppslaget Rådgivarna svarar, där rådgivarna ger svar på trädgårdsfrågor av vitt skilda slag.

Hemträdgården har en intresserad läsekrets som gärna hör av sig och i tidningens verksamhet ingår också att svara på läsarnas frågor.

Hemträdgården digitalt
2019 lanserades även möjligheten för medlemmarna att läsa tidningen digitalt. Under medlemsinloggningen på hemsidan kan man läsa alla nummer från och med nr 1 – 2019.

Medlemsvärvning och medlemsförmåner
Kampanjer för att värva nya medlemmar

Medlemmar som värvat en ny medlem har fått välja en present, väska eller vykortspaket. Kampanjen att bli halvårsmedlem för 160 kr nyttjas av lokalföreningar och annonseras ut både i Hemträdgården på sociala medier.

Trädgårdskryssning till Estland
I samarbete med Tallink Silja ordnar Riksförbundet en resa till Blomstermarknaden i Türi vartannat år. 2019 var det närmare 430 personer som reste dit tillsammans med Svensk Trädgård, John Taylor och Gunnel Carlson i mitten av maj.

Samarbete med Favoritresor
Fortsatt samarbete med Favoritresor och ett antal nya resor genomfördes under året. Medlemmar sedan 1 år tillbaka har 1000:- rabatt på de resor som görs i samarbete med oss.

Marknadsföring
Kommunikatör Anna-Karin Fallheden har haft ansvaret för all marknadsföring, hemsidor, digitala medier, mässor, marknadsföringsmaterial och sponsorer för medlemsgåvor med mera. Är också aktiv i arbetsgruppen Tusen Trädgårdar.

Pressmeddelande
5 pressmeddelande via MyNewsdesk

- Läs tidningen Hemträdgården - nu även i digitalt format
- Yrkesseminarium om fruktträdsbeskärning i samarbete med Svensk Trädgård
- Utmärkelsen Trädgårdens Eldsjäl delas ut av Svensk Trädgård
- Riksförbundet Svensk Trädgård delar ut kungliga trädgårdsmedaljer
- Tusen Trädgårdar i samarbete med Sällskapet Trädgårdsamatörerna

Hemträdgården

Hemträdgården ligger på www.tidskrift.nu, Sveriges kulturtidskrifters webbplats. Tidningen används flitigt som ett marknadsföringsverktyg. Den säljs och äldre nummer delas ut i olika sammanhang under året.

Ett stort antal Pressbyråer och Press-Stopbutiker säljer Hemträdgården. Hemträdgården distribueras även i Norge och Sverige genom Tidsam AB.

Studieverksamhet
Samarbetet med Studiefrämjandet i samband med Tusen Trädgårdar fortgår och fungerar bra. I samarbetet ingår att vi delar på kostnader och arbetsfördelning under året. Studiefrämjandet ansvarade för upp- och nedmontering av monter under Nordiska Trädgårdar. För ett par år sedan togs det fram en studiehandledning till kommande kurser med Grönt Kort-utbildade lärare, ”Våra fruktträd” som är populär hos våra Grönt Kortare över hela landet.

Hemsidan
www.tradgard.org har 2019 haft 36 000 besökare och runt 27 000 helt nya besökare. En ökning i trafiken på hemsidan ser vi på våren och kring mässan Nordiska Trädgårdar, när vi publicerar våra pressmeddelanden och vid våra olika marknadsföringsaktiviteter. Hemsidan är en viktig del i Riksförbundets kommunikation med omvärlden och fungerar både som en förlängning av Hemträdgården i de fall där det finns information som inte får plats där samt som ett verktyg att nå ut med aktuell information snabbare.

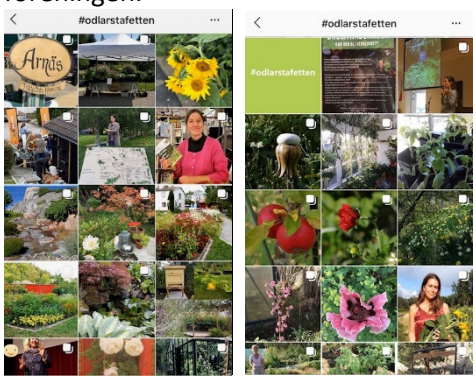
I dagsläget informerar vi om våra medlemsförmåner, nyheter som är av intresse för våra medlemmar, nytt kunskapsmaterial, trädgårdsrådgivarnas frågor och svar, kurser och tillhandahåller länk till föreningar och certifierade fruktträdsbeskärare med Grön Kort, om våra resor med olika samarbetspartners, samt tips på odlingsrelaterade aktiviteter i hela landet. Enkäter, medlemsanmälningar, beställningar och nedladdning av värvningsmaterial sköts via hemsidan. Det finns inloggning till medlems- och föreningssidorna för såväl medlemmar som för föreningarnas styrelser med sidor och material enbart för dessa.

Hemsida www.tradgardskartan.se

Hemsidan www.tradgardskartan.se kommer att läggas ned i början av 2020. Detta material kommer att föras över och synliggöras på nya hemsida www.tradagarsdssverige.org. Här kan man fortsättningsvis hitta våra lokala trädgårdsföreningar, certifierade fruktträdsbeskärare och aktuella trädgårds- och odlingsevenemang runt om i hela landet och mer.

Sociala medier
Sociala medier är ett fortsatt viktigt verktyg i marknadsföringen och är ett effektivt verktyg att nå ut till både befintliga och blivande medlemmar. Det i särklass snabbaste sättet att nå ut med aktuell information till den stora massan. Ett antal marknadsföringskampanjer har lagts ut på både Facebook och Instagram under året.

Under året pågick #odlarstafetten där flera olika lokala trädgårdsföreningar fick agera ambassadörer för Riksförbundets Instagramkonto för ett par veckor var. Under perioden fick de presentera sin del av verksamheten och sitt arbete, aktiviteter och lokala engagemang i föreningen.

De Facebooksidor/-grupper och Instagramkonton som Riksförbundet Svensk Trädgård administrerar har växt under året i antal följare räknat. Annonseringar på sociala medier har resulterat i ökad aktivitet och en större spridning men också synliggjort organisationen bättre.

90-konto
Förbundet fick 90-konto redan 2017. Under 2019 har detta uppmärksammats på hemsidan och i Hemträdgården. Riksförbundet har förbundit sig till att Svensk insamlingskontroll får kontrollera organisationen och följa Svensk insamlingskontrolls föreskrifter och anvisningar.

Särtryck Under 2019 har inget nytt särtryck getts ut. Hemträdgården publicerar kontinuerligt artiklar som kan samlas till ett särtryck under de kommande åren

Faktablad

Under året gavs det ut ett nytt faktablad nr 43 Beskärning av kläng- och klätterväxter.

Trädgårdens eldsjäl

För elfte gången delades Riksförbundet Svensk Trädgårds utmärkelse till Trädgårdens eldsjäl ut. Den här gången var det Ann-Sofi Freyhult i Västerås Trädgårdssällskap som uppmärksammades för sitt trogna engagemang och genuina arbete i föreningen.

Sommarmötet

2019 års Sommarmöte 17-18 augusti hölls i Stockholm med Huddinge-Botkyrka Trädgårdssällskap som värd.

Sommarmötet var mycket lyckad med fantastiska trädgårdar att besöka och ett väl anordnat arrangemang.

Kungl. Patriotiska Sällskapets medaljer

Riksförbundet har sedan 1945 haft förmånen att föreslå mottagare av Kungliga Patriotiska sällskapets medaljer för ”förtjänster inom trädgårdsodling och biodling”. Medaljerna ges till personer som bidragit till att främja trädgårdskonst, odling eller forskning om trädgård. Medaljerna delas traditionsenligt ut på Sommarmötet. 2019 års trädgårdsmedaljer tilldelas trädgårdsmästare Gerben Tjeerdsma, trädgårdsmästare Tommy Ahnby samt postumt till trädgårdsingenjör Kenneth Lorentzon.

Regionmöten
Genom regionmöten vill Riksförbundet Svensk Trädgård skapa en mötesplats för föreningarna inom en region för att erbjuda möjlighet till ökat utbyte mellan föreningarna i form av tips, idéer och att hitta samordningsmöjligheter. Detta baserar sig på ett styrelsebeslut som fattades 1998 där man efter en provomgång, som mottogs positivt, beslöt att fortsätta med träffarna i den mån det är möjligt, så att varje region får en konferens vartannat år. Två representanter från varje förening deltar fritt på mötet.

2019 års regionmöten hade temat: Nya medlemsregistret och samverkan och hölls under hösten för Västerbottens län, Halland, Skåne och Blekinge län, och Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs läns trädgårdsföreningar. Regionmötena samlade 33 föreningar och 77 deltagare.

Barn och trädgård
Förbundet vill arbeta med att sprida odlingskunskap till barn och unga genom att väcka intresse, utveckla och förmedla samt bevara odlingskunskaper mellan generationerna. Ett pilotprojekt med Åkersberga Trädgårdssällskap kallad Lärande i den magiska trädgården startade i maj. Målet är att ta fram material med olika teman för handledning kring odling och odlingsrelaterad undervisning. Handledningen ska vara knutet till läroplanen och ge förskolepedagoger verktyg att uppfylla Lpf98. Genom projektet vill man göra pedagogerna tryggare i sitt lärande i, om, för och med naturen. Projektet ska utvärderas och kunna skalas upp att gälla förskolor över hela landet. Materialet ska innehålla 4-5 teman. Utvärderingen av projektet som kommer våren 2020 ska ligga till grund för framtidiga bidragsansökningar, där man saknat förankring i aktiva barnprojekt.

Under året har även förbundet genom styrelseledamot Andreas Andersson arbetat fram skolprojektet Odla unga odlare, för att inspirera till odling i skolan. Erbjudandet lanseras under våren 2020.

Tusen Trädgårdar
Tusen Trädgårdar är ett viktigt samarrangemang mellan Riksförbundet Svensk Trädgård, trädgårdsjournalisten Gunnel Carlson och Studiefrämjandet. Evenemanget hålls vartannat år. Styrgruppen för Tusen Trädgårdar arbetade 2019 med förberedande planering av aktiviteter inför Tusen Trädgårdar 2020. Arrangemanget engagerar trädgårdsföreningar inom RST och fler väljer att arbeta aktivt kring dagen och ta med dagen som en aktivitet i sina program. Riksförbundet har tagit över ansvaret och administrationen för hemsidan www.tradgardsriket.se och valt att byta ut profilen och ge den ett nytt namn www.tradgardssverige.org. På den ny-gamla sidan kommer även våra trädgårdsföreningar, fruktträdsbeskärare och aktuella aktiviteter runt om i landet att synliggöras, information som tidigare legat uppe på www.tradgardskartan.se. Den nya sidan lanseras i februari 2020. Vi söker sponsorer för driftskostnaderna kring sidan under Tusen Trädgårdar.

Zonkartan
Intresset för zonkartan är fortsatt stort från både trädgårdsägare och från kommersiella krafter som webbutiker, plantskolor, tidningar och förlag. Publicering av kartan har generat vissa inkomster under året. Zonkartan finns med i artiklar i varje nummer av Hemträdgården med angivning om var i Sverige trädgårdsreportaget är i från. Medlemmar själva har tillgång till detaljerade länskartor i färg på hemsidan under medlemsinloggningen.

Trädgårdsmässan Nordiska Trädgårdar

Sedan 2002 är vi genom FOR medarrangör av mässan Nordiska Trädgårdar på Stockholmsmässan i Älvsjö, som är den ledande publikmässan i Norden inom trädgårdssektorn. Mässan är en viktig mötesplats för både fritidsodlare och yrkesfolk inom park och trädgårdssektorn.
Mässan besöktes av totalt 57 789 odlings-intresserade under fyra dagar. FOR:s avtal med mässan garanterar att medlemmarnas rabatt på entrébiljetten är den högsta som kan erbjudas. Läs mer under vårt arbete genom FOR.

Andra mässor och engagemang

Förbundet bistår trädgårdsföreningarna runt om i hela landet med material till lokala mässor och evenemang.

Bland annat Nolia trädgård i Umeå, där medlemmar i förbundet har rabatterat inträde och Vår Trädgård i Malmö.

FOR
FRITIDSODLINGENS RIKSORGANISATION

Vårt arbete i och genom FritidsOdlingens Riksorganisation
FOR är ett samarbetsorgan för ideella organisationer med huvudsaklig inriktning mot fritidsodling

Nästan alla rikstäckande ideella föreningar och organisationer som huvudsakligen rekryterar fritidsodlare är anslutna till FritidsOdlingens Riksorganisation och har tillsammans över 70 000 medlemmar och det finns ingen annan organisation som på liknande sätt kan sägas företräda fritidsodlingen.

Representantskap
Ordinarie årsmöte hölls söndagen den 24 mars på Stockholmsmässan. Föreningen Permakultur Sverige invaldes som ny medlemsförening.

Styrelse
Efter 2019 års representantskapsmöte och konstituerande styrelsesammanträde hade styrelsen följande sammansättning:
Inger Ekrem, Ordförande (Riksförbundet Svensk Trädgård)
Madeleine Almér, vice Ordförande (Sällskapet Trädgårdsamatörerna)
Ulrica Otterling, (Koloniträdgårdsförbundet)
Björn Qvarfort, (Koloniträdgårdsförbundet)
Mikael S Andersson (Specialsällskapen)
Ingrid Åkesson (Riksförbundet Svensk Trädgård)
Anita Österlund (Specialsällskapen)
Adjungerade till styrelsen:
Susanne Karlsson, arvoderad kassaförvaltare
Ulf Nilsson, sekreterare FOR
Lise-Lotte Björkman, projektledare för FOR:s arrangemang på mässan Nordiska
Revisorer, Mona Löchen och Ingrid Norfors,
Revisorssuppleant, Terese Forsberg, RST.

Under år 2019 har verksamheten inriktats mot att vara medlemsföreningarnas och fritidsodlingens röst i samhället. För att bli mer synliga har FOR förstärkt lobbyarbetet. Kontakter med politiker, tjänstemän på departement och myndigheter samt forskare på universitet har prioriterats för

att FOR ska bli en naturlig samarbetspartner när frågor som rör fritidsodling blir aktuella.

FOR har under året förstärkt sitt miljö- och klimatengagemang. Projekt har initierats, och även implementerats, vars mål är att undersöka fritidsodlingens miljöbelastning, öka informationen om invasiva främmande växter och den biologiska mångfalden i trädgårdar.

En viktig del av den utåtriktade verksamheten har genomförts i samband med mässan Nordiska Trädgårdar, som FOR varje år arrangerar i samverkan med Stockholmsmässan AB. Medverkan i mässor främjar samarbetet mellan de ideella trädgårdsorganisationerna och bidrar starkt till att sprida kännedom om fritidsodlingen och dess organisationer. Det bidrar också till att stärka vårt omfattande kontaktnät med trädgårdsbranschen, forskare, bokförlag, författare, massmedier, etc.

FOR har också kunnat fortsätta att lämna bidrag till medlemsorganisationerna för deras omfattande verksamhet med information, rådgivning och kurser. Målet med utbildningsbidragen är att öka kunskapen om hållbar odling och biologisk mångfald och därmed medverka till uppfyllnad av de nationella miljökvalitetsmålen.

FOR har, genom statsanslagen, erbjudit gratis trädgårdsrådgivning per mejl och telefon åt allmänheten. Rådgivningstjänsten är unik i Sverige då den är fri från kommersiella intressen och rådgivningen vilar på ekologisk grund.

Ekonomi
För 2019 beviljades FOR 2,5 mkr i statligt bidrag, vilket är detsamma som för 2018. Medlemsföreningarna har fått bidrag till sin informationsverksamhet för att bekosta rådgivning, faktablad, tidningar, föreläsningar, mässan Nordiska Trädgårdar och kursverksamhet Vårt projekt Trädgårdsmässan Nordiska Trädgårdar hamnade på ett positivt resultat 2019, seminarierna var välbesökta. FORs sekreterare är anställd av Koloniträdgårdsförbundet men finansieras av FOR. Bibbi Bonorden är anställd som projektansvarig för det nordiska projektet Invasiva Främmande Växter och Grönare trädgård fram till september 2020. Trädgårdsrådgivare Hernik Bodin hade under 2019 en 20% tjänst för att uppdatera frågor och svardatabasen på FORs hemsida. Båda är anställda hos Riksförbundet Svensk Trädgård finansierad av FOR.
FOR delfinansierar utöver detta två rådgivningstjänster en anställt på Koloniträdgårdsförbundet och Lise-Lotte Björkman på Riksförbundet Svensk Trädgård.

Medlemsorganisationerna har i stor utsträckning bidragit till verksamheten genom ideella arbetsinsatser och informationsspridning. Sammantaget betyder minskat statsanslag ett ökat beroende av ideella insatser i frågor som berör fritidsodlingen i stort och att viktiga frågor inte kunnat ges den uppmärksamhet som är önskvärt.

Påverkansarbete
FOR har under 2019 fortsatt att driva kravet att fritidsodlingen bör vara ett särskilt uppdrag för Jordbruksverket eller annan statlig myndighet samt påvisat behovet av ökat statligt anslag. Vi har även lagt särskilt fokus på att bevaka Naturvårdsverkets pågående arbete med utformning av svensk nationell förteckning över invasiva främmande arter. Det har även varit möte med Näringsdepartementet för att presentera FORs verksamhet med särskilt fokus på invasiva främmande växter och behovet av E-plantor för Sveriges fritidsodlare.

De som har arbetat med FORs lobbyverksamhet är Inger Ekrem, ordförande i FOR och förbundsdirektör Riksförbundet Svensk Trädgård samt Ulf Nilsson, sekreterare i FOR samt trädgårdsrådgivare Koloniträdgårdsförbundet och Bibbi Bonorden, projektledare FOR.

Konferens med medlemsföreningarna
Den årliga medlemskonferensen hölls i Stockholm i januari. Representanter från 18 medlemsföreningar deltog. Det var förutom information om Nordiska Trädgårdar även föredrag om Natursidan och Biologiska mångfaldens dag, samt en föreläsning om hur man kan motivera till ideellt styrelsearbete.

Föredraget följdes av en gruppövning där deltagarna diskuterade olika anledningar till att styrelseledamöter väljer att hoppa av.

Varje år presenterar en eller flera föreningar sig för övriga medlemsföreningar. Inger Ekrem presenterade i år Riksförbundet Svensk Trädgård och de evenemang och projekt som drivs inom förbundet.

Fritidsodlingens Riksorganisation, FOR, är samarbetspartner till Stockholmsmässan och medarrangör till Nordens största trädgårdsmässa Nordiska Trädgårdar i Älvsjö. Det är den största publika i sitt slag i Norden när det gäller trädgård och är en viktig mötesplats för såväl fritidsodlare som för yrkesverksamma inom trädgårdssektorn. Totalt besöktes mässan av 57 789 besökare och alla FORs medlemsföreningar fanns med på Rådgivningsgatan

Vår gemensamma barn- och kunskapsslinga ordnades för andra året och det fanns aktiviteter av olika slag. Slingan anordnas för att ”väcka trädgårdsintresset” bland både barn och deras anhöriga. Totalt deltog över 500 barn.

I vanlig ordning arrangerade FOR även mässans öppna föredragsprogram med omkring 160 öppna föredrag och mässans yrkesseminarier, sex stycken.

I FORs monter var fokus på barnaktiviteter och att presentera verksamheten. Inbjudna samarbetspartners i montern var NordGen – Nordiskt Genresurscenter – och EPOK (centrum för ekologisk produktion och konsumtion). I montern fans också FOR:s trädgårdsrådgivare för fri rådgivning. Representanter från FOR-styrelse informerade besökarna om FOR:s verksamhet.

I projektgruppen för trädgårdsmässan representerades FOR av Inger Ekrem och Lise-Lotte Björkman från RST samt Lotta Näslund, Koloniträdgårdsförbundet.

FOR ger trädgårdsråd
FOR erbjuder fri trädgårdsrådgivning till allmänheten. Verksamheten har finansierats med bidraget från Jordbruksverket.

Ulf Nilsson har på uppdrag av FOR svarat för samordning av trädgårdsrådgivarna som ingår i FOR:s nätverk för trädgårdsrådgivning.

På webbplatsen, www.for.se, finns FOR:s miljörekommendationer, information om trädgårdsmässan, remissvar med mera. Antalet besökare på hemsidan under 2019 var 45 344 vilket är mer än en dubblering mot föregående år.

Under 2019 har frågor och svar lagts upp på FOR´s hemsida. Innehållet har hämtats in från medlemsföreningarna och från FOR-rådgivarna. En stor del av materialet som publicerats på hemsidan kommer från Hemträdgården och koloniförbundets tidning.
Efter varje svar står varifrån det kommer, för att man ska kunna gå tillbaka till den organisation/förening som svarat och få mer fakta. Frågor har även lagts upp på sociala medier för att visa på medlemsorganisationernas kunskap.

FOR satsar på miljö, klimat och biologisk mångfald.
Under 2019 har FOR dels sökt om finansiering för nya projekt och även fått ansökningar beviljade. Målet är att driva externt finansierade projekt till nytta för alla fritidsodlare.

FOR är aktivt i kontakter med myndigheter, institutioner, organisationer m.m. Fritidsodlingens karaktär, omfattning och betydelse innebär att det finns anledning för FOR att vara väl orienterad i omvärlden och ha ett stort kontaktnät bland de många myndigheter, institutioner, organisationer och företag som i olika avseenden har beröring med frågor av intresse för fritidsodlingen.

Invasiva främmande arter (IAS) är en viktig fråga att bevaka för FOR. Ansvarig myndighet för invasiva främmande växter är Naturvårdsverket. Under 2019 har deras arbete fokuserats på att skapa handledningar för länsstyrelser samt att presentera en nationell förteckning över invasiva främmande arter som kommer bli förbjudna att odla och sprida i Sverige. Den nationella förteckningen beräknas träda i kraft tidigast under våren 2021.

FOR är en remissinstans för ärenden som gäller fritidsodling på nationell nivå. Det innebär att vi ges möjligheten att uttrycka vår åsikt i ett remissvar. Under 2019 har FOR lämnat remissvar till tre utredningsförslag, dessa kan läsas i sin helhet på www.for.se.

Genom att Koloniträdgårdsförbundet och Riksförbundet Svensk Trädgård är representerade i styrelsen för Stiftelsen Trädgårdsodlingens Elitplantstation i Kristianstad (EPS) har FOR fortlöpande kontakter med Elitplantstationen och företrädare för trädgårdsnäringen i växtkvalitetsfrågor. Vi har en representant i programgruppen för plantskoleväxter, prydnadsväxter, frukt och bär. Ingrid Åkesson var FORs representant när Elitplantstationen bjöd in verksamhetsledaren på sin nederländska motsvarighet, Vermeerderingstuinen, för att diskutera certifiering av elitplantor och kostnader för analyser av skadegörare.

FOR är medlem i Sveriges Konsumenter för att med större tyngd kunna hävda fritidsodlarnas intressen i konsumentfrågor. FOR representeras av Inger Ekrem.

FOR medverkar i Pollinera Sverige, ett nätverk bestående av ideella föreningar, universitet och myndigheter. Målet är att lyfta den livsviktiga pollineringsfrågan genom att dela och sprida kunskaper om hur man kan gynna pollinatörerna. FOR har medverkat på två möten under 2019.

FOR är även ansluten till Lantbruksuniversitet (SLU) Alnarpsfakultetens kontaktorgan Partnerskap Alnarp samt Movium Partnerskap. Representanter för FOR har deltagit i ordinarie möten med Partnerskapets ämnesgrupp för frukt och grönt, och ingår även i referensgruppen för Centrum för ekologisk produktion och konsumtion (EPOK).

FOR har för andra året medverkat i ett medborgarforskningsprojekt som haft för avsikt att följa skadeflugan Drosophila suzukii utbredning i landet. Resultaten från första årets undersökning färdigställdes under våren 2019 och visade att skadegöraren finns så långt upp som till Stockholm.

FOR är även partner i ett nordiskt forskningssamarbete vars mål är att undersöka spridningsvägar för nya skadegörare på skogsträd. Ingrid Åkesson representerade FOR på uppstartsmötet Preventing the spread of new pathogens in Nordic forests to secure sustainable forestry in growing bioeconomy i Malmö under våren. En viktig fråga då många nya skadegörare kommer till landet via import av trädgårdsväxter.

Äldre trädgårdsväxter kan vara en viktig tillgång inför framtiden. För fritidsodlingen är det därför viktigt att äldre trädgårdsväxter inventeras, beskrivs och bevaras, men även att insamlat växtmaterial i framtiden kan förökas och saluföras med beaktande av både sorträttsfrågor och konsumentintressen.
FOR och flera av medlemsföreningarna är av detta skäl engagerade i Programmet för odlad mångfald (POM), med syfte att kartlägga och inventera bl.a. äldre trädgårdsväxter och på sikt medverka till bevarandet av dessa. FOR är genom Ulf Nilsson representerat i programrådet för POM, Nationella genbankens referensgrupp och FÖRMAK (Förökning och Marknadsförings-gruppen för Grönt Kulturarv).

Läs mer om FritidsOdlingens Riksorganisation på www.for.se

2020-03-03

~~Lennart Froby~~ ~~Ordförande~~	Tomas Lagerström Vice ordförande	Andreas Andersson
Catharina Lexén	Therese Forsberg	Karina Brozinic
Ingrid Åkesson	Helena Wiktorsson	Anette Thomasson

RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD